

Buskrav inför upphandling

Martin Atterhall

11 januari 2013

Kort presentation

- **Martin Atterhall**
 - Fleet Manager, Nobina Group

Nobina group

Contractual

Long
distance

Nobina
NO
500

Nobina
DK
150

Nobina
FI
400

Nobina
SE
2300

Swebus
100

Mål och drivkrafter?

- **Vilka är de huvudsakliga målen för upphandlingen och drivkrafterna bakom dessa?**
 - Skapa/locka till ökat resande?
 - Tillföra kapacitet i redan hårt belastad trafik?
 - Effektiviseringsbehov?
 - Ökad kundnöjdhet?
 - Lokal miljöprofilering?
 - Behov att frigöra resurser för andra aktiviteter?
- **Vissa mål motverkar varandra!**
- **Var tydlig med vilka mål som är prioriterade**

Krav på bussmateriel

- **Ställ krav på *funktion* – inte på teknik och detaljer**
 - Säkerställer att det finns alternativa lösningar: Konkurrens!
 - **Exempel: HSL - energieffektiva bussar, hybridprestanda till kostnad för standardbuss**
 - Minimerar risk i investering
 - **Kontraktperioden är oftast kortare än livslängden på bussen, vad händer efter kontraktets slut?**
 - Koppla gärna till politiska mål
 - **Exempel: SL – landstingets (fylkets) övergripande miljömål -> krav på andel förnyelsebara drivmedel (biogas, etanol, biodiesel)**
 - Alla rader i en kravspecifikation är kostnadsdrivande

Krav på bussmateriel

Exempel på funktionskrav

- **HSL (Helsingfors) poängsystem för utrustning/egenskaper**
 - Kända förutsättningar – förutsägbart
 - Möjliggör olika lösningar
- **SL (Stockholm) kapacitetskrav**
 - Fritt för operatören att välja storlek på buss, krav på största andel av ståplatskapacitet som utnyttjas vid peak
 - Resandestatistik tillgänglig i upphandlingsunderlaget

Emissioner & alternativa drivmedel

■ Ställ funktionskrav – inte teknikkraft

- Finns politisk inriktning – var öppen med vad den vill uppnå, koppla till premier
- Var tydlig med definitioner av vad som accepteras som ”miljöalternativ” och hur dessa ska betraktas
 - *Exempel:* Öppna för eftermontering/uppgradering av avgasrening – sätt krav på nivå, inte Euro-klass.

■ Hybrid

- Energibesparingen intressant – inte tekniken i sig
- Går att uppnå med andra tekniker
- Sätt energibesparingskrav

Emissioner & alternativa drivmedel

■ Elektrifiering av stadstrafik

- Inga energibärare som direkt kan ersätta konventionella lösningar finns inom överskådlig framtid, energiöverföring (laddning) behövs under drift, -> nya driftförutsättningar och behov av infrastruktur
- -> ny rollfördelning för investeringar – klargör ansvarsfördelning
- Ställ krav på öppna fysiska gränssnitt för flexibilitet och konkurrens

■ Alternativa drivmedel

- Inget alternativt drivmedel kommer själv kunna ersätta diesel i sin helhet
- Utmaning att använda de som bäst fungerar för respektive trafikuppdrag
- Svårt att få politisk acceptans för ”breda” lösningar – ”prestigeprojekt” mer politiskt tilltalande

Tack för uppmärksamheten!

Nobina) .